

NAPILÓ

Közzététel és befizetés

negyedévre 165 dinár
egy hónapra 55 dinárMegjelenés
minden nap, hétfőn és
szombat utáni napokon is

XXX. ÉVFOLYAM

SZUBOTICA, 1929. FEBRUÁR 25.

56. SZÁM

HÉTFŐ

Őfelsége második rezidenciáját rendezik be Zagrebben

Az uralkodó család Zagrebben fogja tölteni az év egy részét

Zagrebból jelentik: A »Morgenblatt« legutóbbi számában cikket közöl, amelyben jólétesült forrásra hivatkozva azt írja, hogy Őfelsége Alekszandar király elrendelte, hogy még a nyár folyamán tegyék meg az előkészületeket arra, hogy Zagreb az uralkodócsalád második rezidenciája legyen.

Amint elkészülnek az előkészületekkel, Őfelsége családjával Zagrebba költözik és az év egy részét ott fogja eltölteni.

Őfelsége és a királyi család zagrebi tartózkodása idején természetesen az egész udvartartás is Zagrebba költözik

és a horvát főváros ezzel a jövőben az ország második székhelye lesz.

A Morgenblatt értesülése szerint Zagreb székvárosi jellegét és jelentőségét a közeljövőben már azzal is dokumentálni fogják, hogy az állami igazgatás több fontos hivatalát Zagrebba helyezik és ott nyer elhelyezést a semmitőszék is.

Árvízvédelmi előkészületeket tesznek a hatóságok a beállott olvadás miatt

Az egész országban enyhült a hideg

Az időjárás vasárnap az ország legnagyobb részében jelentősen enyhült. Egyedül Kelet-Szerbiában tartja magát változatlanul a fagy. Beogradban azonban már lényegesen engedeti erejéből a hideg. Szubotícán az éjszakai órákban még tizenkét fok hideg volt, vasárnap délelőtt azonban már plusz három fokra szökkent fel a hőmérséklet és az enyhülés a délutáni és az esti órákban is folytatódott.

Mint Beogradból jelentik, a fővárosban a hóolvadás következtében a mélyebben fekvő utcákat csaknem teljesen elborította a szennyes hó.

A beogradi obszervatórium jelentése szerint a hőmérsékleti minimumok az ország egyes vidékein a következők voltak: Beograd —8,6, Kragujevac —11, Banja Koviljaca —12, Nis —11, Koszovszka Mitrovica —15,

Szokolje —11, Sztip —11, Uzice —14, Szarajevó —23, Kotor plusz 3, Split plusz 1.

Zajecsbári jelentés szerint keleti Szerbiában még mindig igen nagy a hideg.

A várható árvízokról való tekintettel az ország összes hatóságai megteszik az árvízvédelmi előkészületeket.

A Duna esetleges áradására vonatkozólag a Bács-megyei Napló apatini munkatársa kérdést intézett több árvízvédelmi szakértőkhöz, akik egyhangúsan kijelentették, hogy Apatint és környékét ezidőszert nem fenyegeti árvízveszedelem és

a dunai tüttek igen jó állapotban vannak, úgyhogy hirtelen olvadás sem jelent elvárhatóan veszedelmet.

Megérkezett Pirothba a jugoszláv és a bolgár delegáció

Beogradból jelentik: Pirothból érkezett jelentés szerint a bolgárokkal tárgyaló jugoszláv delegáció tagjai, akik szombat este tizenegy óra 40 perc körül indultak el Beogradból, megérkeztek Pirothba, ahol a konferenciát meg fogják tartani. A delegátusokat Csaesics Jordán polgármester és Korais Szlagan tábornok fogadták. A delegátusok az Esnas-szállóban szálltak meg. Vasárnap este megérkeztek a bolgár delegátusok

is, akiket hivatalos fogadtatásban részesítettek és a fogadtatáson megjelent a jugoszláv delegáció Vintrovics külügyminiszteri osztályfőnök vezetése alatt. A bolgárok a Nacional-szállóban vettek lakást.

A konferencia hétfőn délelőtt kilenc órákor ünnepélyes formalitások közepette nyílik meg és Csaesics Jordán polgármester fogja megnyitni a delegátusok tanácskozását.

Nyugalomban telt el Bécs félve várt vasárnapja

A szociáldemokrata párt tízezer, a Heimwehr négyezer embert vonu tatott fel, de rendzavarásra nem került sor

Bécsből jelentik: Az aggodalommal várt vasárnap a legnagyobb nyugalomban telt el az osztrák fővárosban. Néhány kommunista csoport megkísérelte ugyan, hogy a jobb- és baloldali csapatok felvonulása során incidenseket idézzon elő, de eredménytelenül.

A szociáldemokrata védőrség tízezer főnyi serege kora reggel egyenruhában gyülekezett a Rechte Wienzeilen, ahonnan zárt sorokban vonultak a köztársasági szoborhoz.

A felvonulás két óra hosszat tartott, ez idő alatt azonban egyetlen zavaró momentum sem merült fel. Az óriási tömeg rendkívül fegyelmetten viselkedett és a szónokok meghallgatása után a legnagyobb rendben oszlott szét.

A Heimwehr négyezer tagja reggel nyolckor so-

rakozott fel a Ringen. A csapat egyenesen Meidlingbe ment, ahol az egyik vendéglő kerthelyiségében több szónoklat hangzott el. A Heimwehr szónokai élesen támadták a baloldali vezetőket és kijelentették, hogy a Heimwehr mindaddig nem adja fel a küzdelmet, amíg a vörös Bécsből német Bécs nem lesz.

A négyezer főnyi tömeg visszafelé menet a munkásnegyedeken keresztül vette útját. Ezekben a városrészekben

a házakon vörös lobogó lengett és a lakosság az ablakokból és kapualjakból éles piuj kiáltásokkal fordította a jobboldalnak felvonulását.

Különösen a Mateottúrlól elvezetett nagy munkásbér-

ház előtt öltött nagy méreteket az ellentüntetés. A munkások itt olyan fenyegetően léptek fel, hogy a Heimwehr csapat jobbnak látta meggyorsítani a menetelés tempóját.

Délután egy órákor ez a demonstráció is véget ért. A rendőrség az egész napon keresztül hetven tüntetőt állított elő, akik helyenkint kisebb rendezvényeket inszcenáltak.

Visszaérkezett Bukarestből Jugoszlávia gazdasági delegátusa

Dr. Setyerov Szlávko beszámolt a tanácskozásokról Kumanudi helyettes külügyminiszternek

Beogradból jelentik: Setyerov Szlávko a kisantant gazdasági szakértőinek bukaresti konferenciájáról visszaérkezett Beogradba. Setyerov Szlávko, aki a konferencián Jugoszláviát képviselte, felkereste Kumanudi Koszta helyettes külügyminisztert és beszámolt a tanácskozások eredményéről. A konferenciáról félhivatalosan a következőket közlik:

— E hó 19-ikén és 20-ikán tartották meg Bukarestben a külügyminiszteriumban a kisantant-államok gazdasági delegátusainak konferenciáját, amelynek célja volt a gazdasági szakértők konferenciája programjának megállapítása. Erről a kérdéssel folytatott eszmecsere után a delegátusok megállapították, hogy tellesen egyetértenek és azt fogják javasolni kormányaiknak, hogy a legközelebbi szakértői konferenciára azokat a kérdéseket tűzzék programul, amelyek országaik gazdasági helyzetére vonatkoznak. Elsősorban közlekedésügyi, folyamhajózási, repülőügyi kérdések, a postai forgalom egységesítésére, a vám és közigazgatási formalitásokra és a munkanélküliek kölcsönös elhelyezésére, az együttes kereskedelmi kamarák felállítására vonatkozó kérdéseket tárgyalják le, továbbá a nemzetközi közlekedés megszervezését törvényhozási és közigazgatási intézkedésekkel.

— Ebből a célból azt javasolták kormányaiknak, hogy tanulmányozzák át a kölcsönös gazdasági viszonyok fejlesztésének lehetőségeit, azoknak az akadályoknak elhárításával, amelyek fennállása megállapítható. A tanácskozásokon Gasencu Gregoire külügyminiszteri vezértitkár elnökölt. Romániát dr. Ene Ernest kereskedelmi miniszteriumi vezértitkár, az SHS királyságot dr. Setyerov Szlávko, Csehszlovákiát dr. Stanneller külügyminiszteri tanácsos képviselte és még néhány szakértő is részt vett a tanácskozáson.

A nyolcórás munkaidő fenntartását követelik a becskerek munkások

A munkásszervezetek nyilvános gyűlésen tiltakoztak a munkaadók törekvései ellen

Becskerekről jelentik: Az egyesült munkásszervezetek vasárnap délelőtt nyilvános gyűlést tartottak Becskereken, amelyen tiltakoztak a becskerek munkaadóknak a zárórarendeletről vonatkozó állásfoglalása ellen. A gyűlésen Mirkov Nikola, az egyesült szakszervezetek vezére elnökölt.

Brackovics Milán beogradi központi szakszervezeti kiküldött volt az első szónok, aki hangsúlyozta, hogy a munkaadók a helyzetet kihasználva, éles támadásokat intéztek a munkásvédelmi törvény ellen. A munkaadók tizenhatórás munkaidőt és a vasárnap munkaszünet előírását követelik és olyan álláspontot helyezkednek, amely eleve kizár minden meg egyezési lehetőséget. A munkásságnak a jövő hónapban megtartandó országos ankétot követelni kell az üzletek zárdásáról és nyitásáról szóló törvénynek további életbenmaradását. Racics Lázár a becskerek munkáspénztár igazgatója szólalt fel ezután. Elmondotta, hogy általában a panasz a gazdasági válság miatt, de amikor átnézik a részvénytársaságok mérlegeit, kitűnik, hogy nem általános gazdasági válságról van szó, hanem a munkásszolgálat válsága következett be. Racics visszatartja a becskerek munkaadók állásfoglalását, hogy

A kereskedelmi alkalmazottak nem munkások. Erélyesen állást kell foglalni a nyolcórás munkaidő mellett...

Krevecz Oszkár az elhangzott beszédekét magyarul és németül tolmácsolta.

Racics László munkáspénztári igazgató indítványára a gyűlés határozati javaslatot fogadott el, amelyben

követeli az üzletek zárásáról és nyitásáról szóló törvény érvénybentartását. A határozati javaslat visszautasítja a munkaadóknak a vasárnapi munkaszünet megszüntetésére vonatkozó követelését...

A határozati javaslatot a gyűlés vezetősége megküldte a szociálpolitikai minisztériumnak és a munkáskamaráknak.

Súlyos vádak a lemondott csehszlovák közoktatásügyi miniszter ellen

A csehszlovák lapok szerint Hodzsa Milán külpolitikai próbálkozásainak az áldozata

Prágából jelentik: A csehszlovák lapok Hodzsa Milán közoktatásügyi miniszter lemondásával kapcsolatban rámutatnak arra, hogy Hodzsa lemondását nemcsak betegsége, hanem azok az afférek is okozták...

voltak azok a bűnök, amelyeknek kritikájával Hodzsa tulajdon pártja sem tudott szembelhelyezkedni. Ha Hodzsa lemondását most betegséggel indokolják, az nem jelenti azt, hogy a legutóbbi politikai afférek tárgytalanokká váltak...

Hodzsza kirándulása a külpolitika terére, a horvát ellenzéki képviselő meghívása Prágába, Macedonával való megbeszélése, a bolgár agrárpárt vállalatának nem egészen tiszta pénzkézből történt szanálása...

A prágai Bohemia azt írja, hogy Hodzsza politikai pályafutása végét saját magának tulajdoníthatja, a Slovákn pedig annak a véleményének ad kifejezést, hogy ha Tukának a fogházban van a helye, akkor Hodzsának akasztóba jár.

Szuboticán lesz az ideai vajdasági szokolünnepély A noviszádi kerületi szokolegyesület közgyűlése

A noviszádi Miletics Szövetőzár szokolkerület vasárnap tartotta évi rendes közgyűlését Noviszadon. A közgyűlést dr. Pavlasz Ignjat, a kerület elnöke nyitotta meg...

A közgyűlés elhatározta, hogy az 1929. évi vajdasági nagy szokolünnepélyt Szuboticán fogják megtartani a nyár folyamán. A közgyűlés ezután megválasztotta az új tisztikart. Elnök lett dr. Pavlasz Ignjat, alelnökök Malinaries Eugen ezredes, a dumai floilla parancsnoka, dr. Popovics Milán és Petrovics Koszta szuboticaei főmérnök.

Féltékenységből meggyilkolta szerelmesét egy budapesti bolgár kertész Egy külvárosi kocsmában fogták el a gyilkost

Budapestről jelentik: Szombaton a késő esti órákban borzalmas gyilkosság történt a Wesselényi-uca 21. számú házpalotájában. Róth Mór kereskedőnél szolgált Pató Mária huszonhárom éves cselédleány, akinek már évek óta udvarolt egy Klányi István nevű bolgár kertész.

átvágta a nyakát. A gyilkos véres tette elkövetése után elmenekült. A Wesselényi-uca 21. számú ház házmesternőjének fel is tűnt a dultarcu ember, aki lélekszakadva rohant le a lépcsőkhöz és kiáltott a kapu kivül. A rendőri bizottságnak már az első nyelvedőrában sikerült megállapítani, hogy a gyilkos hol szokott tartózkodni esténként, úgyhogy rögtön alapos remény volt arra, hogy órák alatt közre tudják majd keríteni.

Szombaton este negyed kilenc órakor Klányi István felment Rothékhoz. A lakásban ekkor csak Róth Mór tizenkétéves Károly nevű kislfia tartózkodott, akinek a cselédleány éppen fürdőt készített, amikor a kertész beállított. A kisfiu néhány perccel később kijött az előszobába, ahol borzalmas látványt táruult a szeme elé.

Ezeket a nyomokon elindulva a detektívek még az éjszaka folyamán ráakadtak a gyilkosra egy külvárosi kocsmában, ahol Klányi nagyobb társasággal mulatott. A kertész ekkor már holtlétű volt és a detektívek felszólításának, hogy kövesse őket a rendőrségre, nem akart engedelmessé válni, hanem kést rántott és rátámadt a detektívekre, akik erre revolvert rántottak, de nem használták a fegyvert.

Nem sokkal később hazatért Róth Mór is, aki nyomban jelentést tett a gyilkosságról a rendőrségnek, ahonnan bizottság szállt ki a tragédia színhelyére. Mint a jelekből rekonstruálni lehetett, Klányi valószínűleg vitakozott a leánnyal és a veszekedés hevében kést rántott, mire Pató Mária menekülni igyekezett.

Klányit bekísérték a főkapitányságra, de annyira részeg volt, hogy az éjszaka folyamán még nem lehetett kihallgatni. Vasárnap délelőtt megkezdtek a kertész kihallgatását, aki vonatkozás nélkül beismerte, hogy ő gyilkolta meg Pató Máriát, de azt állítja, hogy nem volt szándékában a leányt meggyilkolni, hanem az indította véres tettének elkövetésére, hogy Pató Mária nem szerette és nem akarta meghallgatni.

Apagyilkossággal vádolnak két gospodincei legényt A vizsgálóbíró vizsgálati fogságba helyezte a vádlottakat

Noviszadról jelentik: A noviszádi törvényszék vizsgálóbírájának rendeletére a csendőrség a napokban letartóztatta Lucsics Alekszander gospodincei földművest, akit azzal gyanúsítanak, hogy testvérével, Lucsics Csirával mult év július hó 11-ikén egy megverték apjukat, Lucsics Milánt, hogy az belső sérüléseket szenvedett, amibe belehalt.

Lucsics Milán gospodincei gazdálkodó gyanus körülmények között hirtelen halt meg, de a hatóságok nem gyanítottak semmit és a holttest eltemetésére megadták az engedélyt. Három nappal később névtelen levélben közölték a csendőrséggel, hogy Lucsics Milán nem természetes halállal halt meg, hanem két fia súlyosan bántalmazta és ez okozta halálát. A csendőrség megindította a nyomozást, amelynek során megállapították, hogy alapos a gyanu, hogy a névtelen feljelentés valóságot tartalmaz.

Letartóztatták Zlavoc kapitányt, a tatar-bunari lázadás vezetőinek agyonlövetése miatt Szenszáción fordulatot vett a híres besszarábiai per

Bukarestből jelentik: Négy évvel ezelőtt a világsajtót is foglalkoztatta a Besszarábiai keleti részén fekvő Tatar-Bunor községben lejátszódott forradalmi esemény. Az orosz határtól néhány kilométernyire fekvő faluba odesszai kommunisták jöttek, fellegyveztek a község lakosságát és lázadást szítottak, melynek célja az volt, hogy a szovjetrendszert bevezessék Besszarábiába.

A lázadást a csendőrség csakhamar leverte s a vezetőket elfogta. A megindított hadbírósi nyomozás tízenegy tatar-bunari emberről állapította meg, hogy aktív részesei voltak a lázadásnak. Ezeket összeláncolva a megye székhelyére kísérték a csendőrök, utközben azonban a foglyok szökést kíséreltek meg és a csendőrök mind a tízenegyet agyonlőtték.

Ez az egy ember túlélt a tömegmészárlást, felgyógyult a csendőrpuska okozta fejszélbél és részt vett a tatar-bunari lázadás hadbírósi főtárgyalásán, amely világraszóló szenzáció volt, mert részlelt rajta Henry Barbusse is, az Emberi Jogok Ligájának képviselője. A védők sorában foglalt helyet Costa-Foru, az ismert román publicista és szociológus.

A tárgyaláson a tömegmészárlást tüelt földműves vallomása nagy szenzációt keltett. Elmondta, hogy elfogatásuk után nehéz vashoz verték és úgy kísérték őket a városba, ha akartak volna, se szökhettek volna meg és nem is késrelhettek meg ilyesmit, mert a láncot is alig tudták cipelni. A csendőrök minden ok nélkül adták soroztűt rájuk, míg mindnyájan mozdulatlanul el nem kerültek a földön.

Annak idején a tárgyalásnak ezt a részletét a lapok meg nem írhatták. Jacobescu nemzeti párti képviselő szankciókat sürgetett a kormánytól Zlavoc csendőrkaptány ellen, aki annak idején parancsot adott a csendőröknek, hogy rendezzék meg a szökést és nihelyt kiérnek a faluból, löjék agyon mind a tízenegy foglyot.

Jacobescu intervenciójára a katonai hatóságok már annak idején vizsgálatot indítottak Zlavoc ellen, de a kapitány még ma is a parancsnoka maradt az ottani csendőrszázadnak.

Jacobescu képviselő szívós akciója most mégis eredményre vezetett, mert a kisenveni tábla főügyészségének rendelkezése letartóztatták Zlavoc csendőrkaptányt, akit beszállítottak a cetatea-albai ügyészség fogházába. A letartóztatás politikai körökben nagy feltűnést keltett.

SAKK

35. sz. fűzetsma.
Berlin, 1928.

Dr. Tartakover.

1. d2—d4
2. c2—c4
3. Hb1—c3
4. Fc1—d2
5. Vd1—c2
6. e2—e3
7. Ff1—d3
8. a2—a3
9. Fd2×c3
10. Fc3×d4
11. Fd4—c3
12. Fd3—e2
13. 0—0—0
14. Fc3—b4
15. Fe2×c4
16. Fc4—b5
17. Kc1×c2
18. Fb5×d7
19. Hg1—h3
20. Fb4—c3
21. f2—f3
22. Hh3—f4
23. Hf4×d3
24. Bh1—f1
25. f3×e4
26. Bf1—f5
27. Bd1—b1
28. Kc2—d2
29. Bf5—g5
30. h2—h4
31. Kd2—c2
32. Kc2—b3
33. h4—h5
34. h5×g6
35. Bg5—d5
36. Bd5—d8+
37. Bb1—h1
38. Bh1×h7+
39. Bh7—h6+
40. Bd8—b8
41. Bb8×b7+
42. Bb7—b8+
43. Bh6—h7+
44. Bb8—e8+
45. Bh7—d7+
46. Be8—c8+
47. Bd7×d1
48. Bd1—b1!
49. a3—a4!
50. Bc8—c4
51. Kb3—c2+
52. Bb1—h1
53. Fc3—d4

Marsdiall

- Hg8—f6
- e7—e6
- Ff8—b4
- 0—0
- d7—d5
- Hb8—d7
- c7—c5
- Fb4×c3
- c5×d4
- e6—e5
- e5—e4
- Vd8—c7
- d5×c4
- Bf8—e8
- Hd7—e5
- Vc7×c2+
- Fc8—d7
- Hf6×d7
- He5—d3
- Ba8—c8
- f7—f5
- Hd7—c5
- Hc5×d3
- Be8—e6
- f5×e4
- Be6—b6
- Bb6—c6
- a7—a6
- g7—g6
- Bc8—f8
- Bf8—f2+
- Bf2—e2
- Be2×c3
- Bc6×g6
- Bg6×g2
- Kg8—f7
- Hd3×b2?
- Kf7—e6
- Ke6—e7
- Hh2—d1
- Ke7—f8
- Kf8—e7
- Ke7—e6
- Kc6—d5
- Kd5—c5
- Kc5—b6
- Be3—d3
- Bg2—g5
- Kb6—b7
- Bg5—g6
- Bg6—b6
- Bd3—d7
- feladta.

36. sz. fűzetsma.
Berlin, 1928.

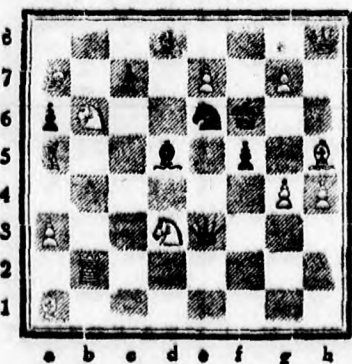
Rétt

1. d2—d4
2. c2—c4
3. Hb1—c3
4. e2—e3
5. Hg1—f3
6. Ff1—d3
7. Fd3×c4
8. a2—a4
9. 0—0
10. Vd1—e2
11. Bf1—d1
12. Fc4—a2
13. e3—e4
14. e4—e5
15. Fc1—f4
16. Hf3×d4
17. Ba1—c1!
18. Ve2×f3
19. Ff4×c7
20. Bc1×d1
21. Hd4×c6!

Rubinstein

- d7—d5
- e7—e6
- c7—c6
- Hg8—f6
- Hb8—d7
- d5×c4
- a7—a6
- c6—c5
- Ff8—c7
- 0—0
- Vd8—c7
- b7—b6
- Fc8—b7?
- Hf6—g4?
- c5×d4
- Hd7×c5
- He5—f3+
- Fb7×f3
- Ff3×d1
- Bf8—c8
- feladta.

26. sz. feladvány.
I. H. Denneberg.

Világos: Ka7, Vh8, Bg8 és b2, Hb6 és d3, Fa1 és h5, gya3, e7, g7, g4 és h4 (13 figura).
Sötét: Kf6, Ve3, Ba5, He6, Pd5 és d8 gya6, c7, és f5 (9 figura).
Világos indul és 2 lépésben mattol. Megfejtési versenyünkön 2 pontot számít.

*

24. sz. feladványunk helyes megfejtése:
- I.
 1. Fd2 b2
 2. Fh7 b1V
 3. Fc3+ Vb2
 4. Hg6 Kb1
 5. He5+ Ka1 (c1)
 6. Hd3 V×c3+
 7. K×c3 Kb1
 8. Hb4+ Ka1
 9. Fg8 és nyer
 - II.
 4. — — — — V×c3+
 5. K×c3 Kb1
 6. He5+ Ke1
 7. Hd3+ Kd1
 8. Kb2 és nyer.
 - III.
 1. Fd2 Kb2
 2. Fc3+ és nyer.

Helyesen fejtették meg: Káldor Béla, Lőrinczi Gyula, Bröder Imre, Schlesinger Ervin, Noviszad, Égető Sándor, Schreiber Imre Szabotica, Weigand Mihály, Pető Pál, Horvát Olivér Szombor.

*

SAKKAXIÓMÁK

Dr. Tartakowertől

A rövid sáncolás óvatosság jele. Primum rochari, deinde philosophari.

A röghöz kötött huszár elhagyja az őrzetere bízott rövid sáncot és átvándorol a vezényszárnyra, siettetni a döntést. A huszár a sakkharoban valószínűleg az expresszionizmus, a futár a romantizmus, a bástya a klasszicizmus jelképe. És ha valaki felvetné a kérdést, mit értek a gyakran önkényesen használt »sakkexpresszionizmus: fogalma alatt, azt a cselekvés koncentrált dinamikájának definiálnám.

KITUDRÓLA?

Beérkezett válaszok és újabb kérdések.

Legutóbb négy kérdést tettünk fel, amelyekre a közönségtől kértünk feleletet. A kérdésekre a következő válaszokat kaptuk:

Első kérdés.

Honnan származik ez a kifejezés: esütörtököt mondott a revolver?

Válasz.

Feljegyzéseket nem találtam. Szerény nézetem szerint következőképpen keletkezett: Régi tapasztalat, hogy az állatok természetében rejlik az a tulajdonság, hogy szeretik utánozni társaikat, a természetet. Az állatok között az első helyen áll az ember és a majom, akik ilyen sajátossággal rendelkeznek. De azért más állatnál is láttam ezt az érdekes jelenséget: Egy dobermann farkaskutya keverék jó barátságban volt a házbeli kandúrral. A kutya éppen úgy játszott a dióval, mint a hogy azt a macskától tanulta. Vannak állatok, akik önvédelemből utánozzák a természetet, ezt »mimikri«-nek nevezik. Vannak, akik kenyérkeresetből teszik azt, ilyen a mimikus, a festő, a szobrász, fotográfus, imitátor, hasbeszélő stb. Az ember, különösen a nők majmolási szeretetét kihasználják egyesek kenyérkeresetre; ilyenek a női szabók, fodrászok, cipőkészítők, táncosok stb. Lényegükben teljesen egybevágók a kifejezések »majmolás« vagy »modern«, vagy »divat« stb. A gyermek az anyjától a nyelvet, az oktanat az okostól. A közhelyek stb. Na, mondható majdnem minden majmolás. A földműves fia utánozza apját a földművelésben. Ahogy a festő, (a kezével, szemével, festékekkel, ecsettel stb.) a szobrász (kezével, szemével, márvánnyal, vésővel, stb.) utánozza a természetet, éppen úgy szereti utánozni az ember hangjával, beszédével a természetes (és mondjuk a »mesterséges« — bár ilyen nem létezik) — hangokat. Aki minél élethűbben tudja utánozni a hangokat, annál jobban megközelíti a »művészt«. E hangok a legmegfelelőbbek hatnak a hallgatóra és szívesen, kellemesen hatnak a fül útján az agyra. Köznapiasan kifejezve, ha valaki beszédét hangokkal, hangutánzással (melodráma, kellemes társalgó) képekkel (előadás vetített képekkel) stb. tudja fűszerezni, annál kedvesebb az illető. Még nem nagyon régen, 40—50 év előtt a háború nagy szerettek beszélni az emberek. A hőstettek csak úgy röpködtek a levegőben. Érthető, hogy gyakran kellett utánozni szájjal a fegyverek zaját: az ágyuk

»rrrr«-gését, a kardok »csrrr«-gését stb. Sokszor bajban volt a katona, ha esett az eső vagy a hó az elültöltő fegyverével. Nem lehetett száraz helyen tartani a puskaport, a fegyvert, a töltő pácát stb. — itt az ellenség, volt már 150 lépésre, a puská nem »sült« el; mert a nedves puskapor nem robbant fel egyszerre, a puskapor lassu égése, gyulása miatt. Amidőn a sárkány (kokas) levágódott a kovával, avagy későbbben a kapszli, azt a hangot lehetett hallani, hogy: »csit«. A puskacsőbe bevezető csatornás csapban levő puskapor keservesen meggyult, fujni kezdett a fegyver kb. azt a hangot adta: »fürt«. A puskacsőben az egyenlőtlenül nedves puskapor egyes szemcséi elpukkadtak, de az egész nem lobbant lángra. Az ilyen megfult hang bent a csőben keletkezett és mivel ki nem érhetett a szabad levegőre, csak a zárt, tompa, fojtott, »tkk« hangot adta. Ha három mozzanat hangjait úgy mondjuk, ahogy azok a természetben egymást követik csit-fürt-tkk forma hangutánzás áll elő. A magyar ember egymás mellett nem szíveli a mássalhangzókat a beszédben és ezért magánhangzókat szurt közbe. Talán így maradt ránk az: »csütörtököt mondott a fegyver«. Ezt a »finomabb« beszélni akarók »esütörtök« javították. Semmi összefüggésben nincsen a hét negyedik napjával a szláv »čtvrtek«-kel, amelyet a magyar némi változással átvett.

*

Második kérdés.

Hogyan lehet a valódi perzsaszőnyegét megkülömböztetni a nem valódi perzsa szőnyegtől?

Válasz.

Sehogy; ha jó az utánzat! Egy szakértő hajdanában azt mondta. Ha van egy perzsa szőnyege, de nem biztos a születési helye, csináltasson Európában egy szemenszedettent ugyanolyant. Ha az utánzat sokkal könnyebb, akkor az ön perzsa szőnyege Perzsiából származik. A valódi alsó felén a forrás és a szálak durvábbaknak látszanak, de fogása mégis ruganyosabb, süppedőbb, nehezebb. Ha valaki egész biztosan perzsa szőnyeget akar venni, utazzon oda érte.

(N. M. do.)

*

Harmadik kérdés.

Miért nem dől el a pisai ferde torony?

„Piros csizmát visel a babám...“
Ragyog s fényes rajta a „PYRAM“

„PYRAM“ növényi paszta

LIFKA-MOZI

Hétfőtől — szerdáig

Csak felnőtteknek engedélyezve

Nőorvos

Modern szerelmi játék. — Főszereplők:

SVETISLAV PETROVIĆ,
EVELIN HOLT

Luxus elegancia és pazar rendezés! A film színhelye Biarritz, Berlia és Cannes. — Ezenkívül:

VARDAR MONITOR
és **AL CHRISTI** burlesk

Olcsó utazás Budapestre és vissza az S. H. S. és a magyar vasutakon

1929. március 16.-tól március 25.-ig

Fenti idő alatt a magyar határ vizum nélkül léphető át és a vizum Budapesten 67%-os kedvezménnyel (1/2-ad árban) adatik ki. A vizum két havi tartózkodásra jogosít.

Ugyancsak fenti idő alatt a Budapestre és vissza való utazásnál a magyar vasutak 50%, az SHS vasutak a visszautazásnál 50% díjmérséklést engedélyeznek.

A vizumnélküli utazásra, a vasuti és egyéb kedvezmények igénybevételére vonatkozó igazolványok a budapesti Mezőgazdasági Tenyészállatkiállítás alkalmából (1929 március 21—25.) adatként ki és a kiállítás megtekintésére jogosítanak. Ezek az igazolványok 60 dinár és portó beküldése ellenében a következő áru-átvevőhelyeken kaphatók:

Beograd: Magyar kir. Kereskedelmi Képviselet Utazási Osztálya Beograd, Palata Akademije, Jakšićeva ul. 2. — Putnik Utazási Iroda, Kolarčeva ul. 1.

Szabotica: Kereskedők és Gyárosok Egyesülete, Lloyd, Általános Hitelbank, Közgazdasági Bank, Rádió Reklam Jugoslavija, Pašićeva ul.

Novi Vrbas: Takarékpénztár, Mezőgazdasági Bank, Schmeidt Frigyes.

Bácska Topola: Közgazdasági Bank, Bácsstopolai Takarékpénztár.

Veliki Bečkerek: Kereskedelmi Kamara, Takarékpénztár.

Szombor: Kereskedők és Gyárosok Egyesülete, Bácskai Gazdasági Egyesület.

Senta: Kereskedők és Gyárosok Egyesülete, Gazdakör.

Velika Kikinda: Centralna Štedionica.

Oszijek: Kereskedelmi Kamara, Jugoszláv Bank.

Čakovec: Horvát Általános Hitelbank, Hoffmann Elemér

Novisad: Kereskedelmi és Iparbank, Putnik Utazási Iroda, Merkurbank, Lusztig Bank.

Kula: Hitelbank.

Odzaci: Takarékpénztár.

Vrsac: Deutsche Gewerbe-Genossenschaft, Szalay Utazási Iroda.

Varazdin: Horvát Általános Hitelbank.

Murska Szabota: Prekmurska Banka.

Ada: Leszámtolóbank.

Az apatini járás részére Berlekovich Sándor újságíró Apatin.

Sztari Becej: Népbank, Potiska Banka.

Novi Becej: Általános Hitelbank.

Bela Crkva: Trgovačko Udruženje.

Pancevo: Kereskedők Egyesülete, Népbank.

Sarajevo: Kereskedelmi Kamara.

Skoplje: Kereskedelmi Kamara.

APRÓHIRDETÉSEK

Apróhirdetés egy sor 1 dinár, vastagbetűs és címező kétszázszáz számú. Legkisebb apróhirdetés ára 10 din. Csak felhívószöveg jellegű leveleket továbbítunk. Kérdésekben forduljon válasszóhely melléki irodánkhoz.

Fűszerüzlet-berendezés

egészen új
olcsón eladó

Bővebbet
Sugár Manó

Telefon 47

Naponta garantált friss
I-a

TEAVAJ

és mindenféle tejtermékek
Trišić Tódor

tejtermékek kereskedése
Strossmajerova ul. 22. (Hátpiac)

LEVELEZÉS

Szórakozás céljából levelezni kívánok intelligens fiatalemberekkel. »Három pajtás« jellegű Veliki Bečkerek, Bega hirdetőbe kérjük a leveleket. 1668

FOGLALKOZÁS

Szakács (nő) állandó alkalmazást nyerhet. Magyar nyelv tudása feltétel. Jó adagolók előnyben. Fényképes ajánlatok eddigi működés és fizetési igények megjelölésével Nagyvendég-lő Batina (Baranyamegye) címre küldendők. Ugyanott jó közilány is felvétetik. 1667

Helyi ügynököket (nőket is) felvesz A. Mamučić könyvkereskedés. 1633

Takarítónőt keres a dél-előtti órákra gyermektelen házaspár. Cím: Cara Lazara ul. 12. 1694

VÉTEL-ELADÁS

Sarokház lakásokkal, kisebb házak telekkel a posta közelében, villa Palicsan 2 lánccal földdel eladó. Földes ruhaüzlet. 1152

»**Monori Mag**« vezérképviseletét átvettük. Csak jó vetőmag adhat jó termést! Kérjen árjegyzéket. Bednár kertészet, Sztara Kanjiza. 962

Gyümölcsfák, díszfák, cserjék, rózsafák kitűnő fajokban kaphatók Bednár kertészetében, Sztara Kanjiza. 963

KÜLÖNFÉLE

Újonck! Szakavatott egyének pontos felvilágosításokat adnak katonai természetű, különösen sorozási, szolgálati idő meghatározására és jogos esetekben a szolgálatok megrövidítésére vonatkozó ügyekben. Nemzetközi Iroda, Subotica, Aleksandrova u. 9.

Apróhirdetések Szabotican az Aleksandrova utcán a Pressburger-féle üzletben, a Manojlovićeva utcán a Rádió Reklam irodájában, Universitas könyvkereskedés Aleksandrova u. 15. Földes Samu ruhaüzletében, Gyümölcsiac, Novisadon, Szomborban, Szentán, Veliki Bečkereken ottani fiókkiosztóhivatalainkban is eredeti áron feladhatók.

VÁROSI MOZI

Hétfő — Szerda

Világsláger! Világsláger!

Az eladott feleség

Főszereplő:

DOLORES DEL RIO

A repülő cowboy

FOX-FILM — Főszereplő:

Buck Jones

Legjobb minőségű

hiteltőre jól válogatott megbízható kitűnő bor és c. emege-

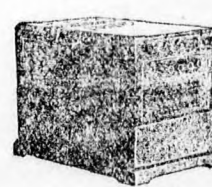
szőlőoltványok

kitartó amerikai alanyokon oltva, igen erős gyökérzettel, mérsékelt árban kaphatók. Kérjen árjegyzéket.

Györgyevics Misa szőlőoltványtelep-tulajdonos Novisad, Kiszácsi u. 10

PHILIPS HANGSZÓRÓ

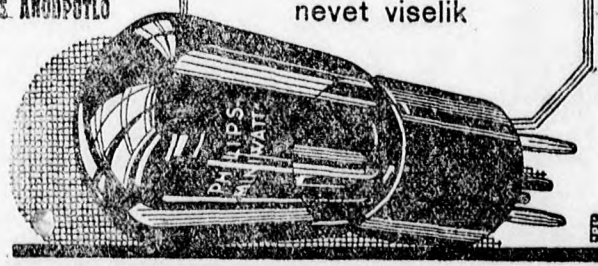

PHILIPS ANODIPÓTLÓ

„NEKEM VAN RÁDIÓM“

csak akkor mondhatja, ha rádió készülékének legfontosabb alkatrészei, úgymint a

- csövek
- hangszóró
- anódipotlo
- egyenirányító
- transzformátor
- a PHILIPS
- nevet viselik

PHILIPS

Minden kereskedésben kapható.

Főlerakat: VIKING R. D. BEOGRAD Kn. Lyubice 5.

Mielőtt
szőlőoltványt
vásárol, tekintse meg személyesen szőlőoltványtelepemet, hol a legprémabb előosztályú oltványokat, amerikai vadalanra oltva jutányos árban szerezheti be
Sévár László
minta- és szőlőoltványtelep
Petrovaradin, Bakačeva u. 523.
Ugy az alany, mint a faj tisztaságáért teljes garanciát vállalok. 1238

A hét eseményei képekben

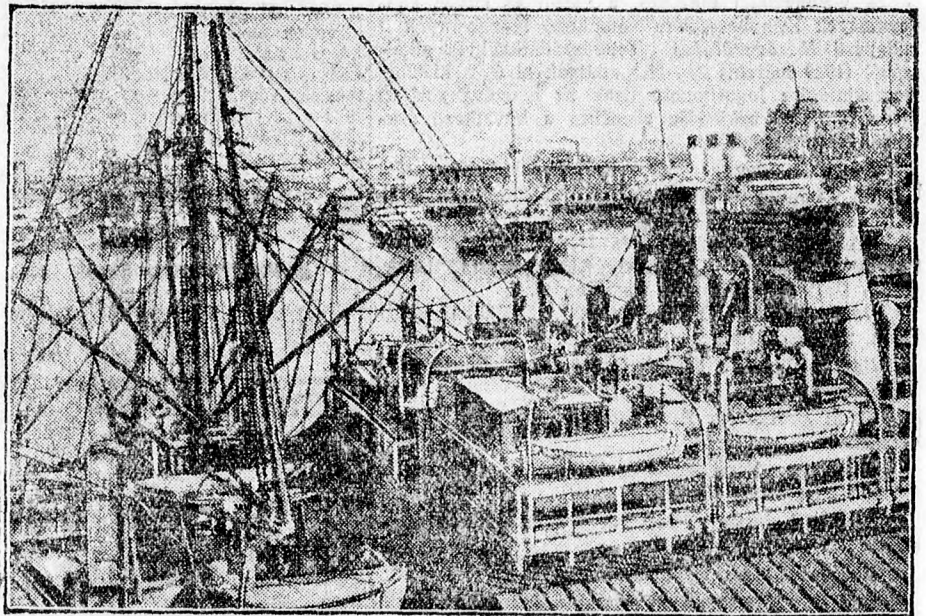
A Duna jégtorlaszai Bécsben elsöpörtek egy kis parti házat

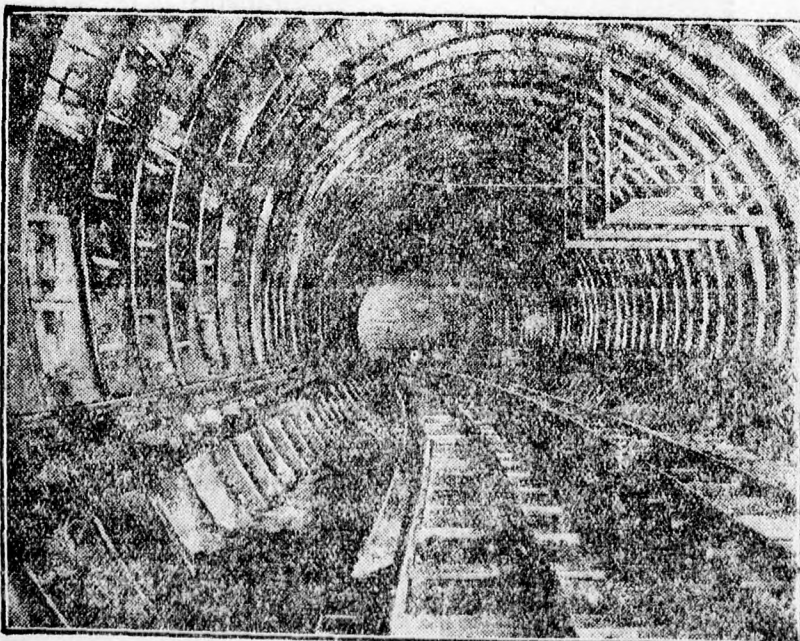
Gomez venezuelai elnök ellen merényletet kíséreltek meg

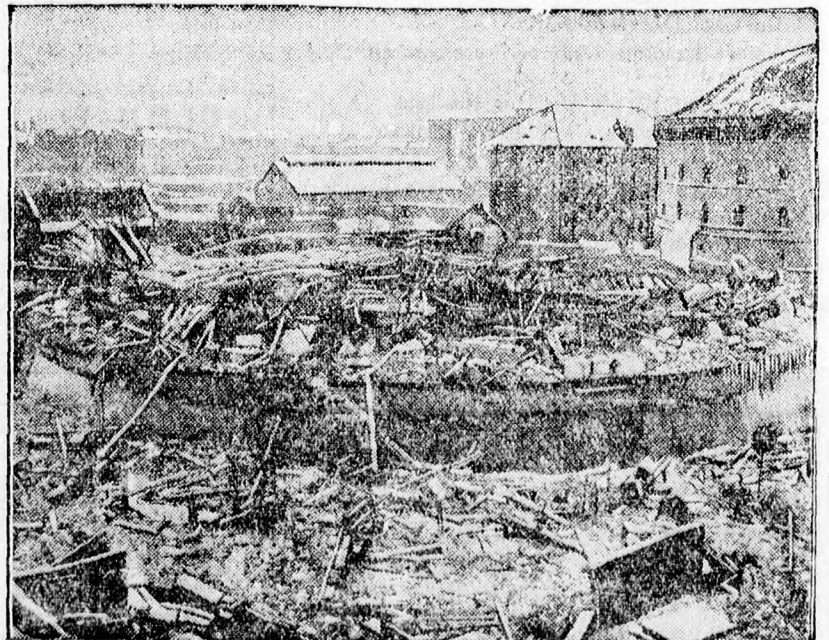
Ulitz szejm-képviselő, a felsősziléziai németek vezére, akit a lengyel hatóságok letartóztattak

A buenos-airesi kikötő, amely a múlt héten leégett

A Hudson-alagut, ahol a new-yorki földalatti villamosvonal tüzkatasztrófája történt

A berlini gáztartály-robbanás színhelye, a romokkal